

Autorité de protection des données
Gegevensbeschermingsautoriteit

Advies nr. 06/2026 van 19 januari 2026

Betreft: Advies m.b.t. tot wijziging van de wet van 6 juli 2007 betreffende de medisch begeleide voortplanting en de bestemming van de overtallige embryo's en de gameten, wat betreft de anonimiteit bij donatie van gameten (CO-A-2025-132).

Trefwoorden: voorzien van een getrapte maximale bewaartermijn – uitdrukkelijke aanwijzing van de verwerkingsverantwoordelijke – gezamenlijke verwerkingsverantwoordelijkheid – gebrek aan overgangsmaatregelen – uitdrukkelijkheidsvereiste – welbepaaldheid – evenredigheid – beschermingsmaatregelen t.a.v. concurrerende belangen – tweesporenbeleid – anonieme donatie – anonieme donor – ID-donatie – identificerende gegevens – verduidelijking categorieën persoonsgegevens – definiëring categorieën persoonsgegevens – oprichting Commissie Donorgegevens – doeleinden uitdrukkelijk en nauwkeurig in het Ontwerp bepalen

Originele versie

Gelet op de wet van 3 december 2017 *tot oprichting van de Gegevensbeschermingsautoriteit*, met name op artikelen 23 en 26 (hierna "WOG");

Gelet op Verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 *betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG* (hierna "AVG");

Gelet op de wet van 30 juli 2018 *betreffende de bescherming van natuurlijke personen met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens* (hierna "WVG");

Gelet op de adviesaanvraag van de heer Peter De Roover voorzitter Kamer van volksvertegenwoordigers (hierna "de aanvrager"), ontvangen op 13 augustus 2025;

Gelet op de aanvullende inhoudelijke toelichtingen, ontvangen op 12 november 2025 en 11 december 2025 ;

Brengt de Autorisatie- en Adviesdienst van de Gegevensbeschermingsautoriteit (hierna "de Autoriteit") op 19 januari 2026 het volgende advies uit:

I. VOORWERP EN CONTEXT VAN DE ADVIESAANVRAAG

1. Op 13 augustus 2025 verzocht de aanvrager het advies van de Autoriteit met betrekking tot een wetsvoorstel tot wijziging van de wet van 6 juli 2007 betreffende de medisch begeleide voortplanting en de bestemming van de overtallige embryo's en de gameten, wat betreft de anonimiteit bij donatie van gameten (hierna: Ontwerp).
2. Onderhavig Ontwerp heeft als oogmerk het huidig regelgevend kader van medische begeleide voortplanting dat het uitgangspunt van donoranonimiteit hanteert,¹ aan te passen zodat er een tweesporenbeleid ingevoerd wordt bestaande uit drie donortypes: één anonieme type en twee niet-anonieme types (ID-donor² en de gekende donor).³ Dienovereenkomstig wenst de aanvrager de belangen van alle betrokken partijen (donor, donorkind, wensouders) te verzoenen.
3. Het Ontwerp richt hiertoe een Commissie Donorgegevens op, die als taak de gegevens, die door de fertiliteitscentra verschaft worden te beheren en mee te delen aan de wensouders en donorkinderen. Daarnaast moet de Commissie Donorgegevens ook als bemiddelaar optreden bij verzoeken van donorkinderen – uit het ID-donatie regime – die contact wensen op te nemen met hun donorouder.⁴

III. VOORAFGAANDE CONTEXTUELE LEGALITEITSKADERING

4. Het huidig regelgevend kader betreffende de medisch begeleide voortplanting is geschraagd op het beginsel dat donatie op anonieme wijze gebeurt.⁵ Dit houdt in dat een door een medisch begeleide voortplanting verwekte kind (hierna: donorkind), bij een keuze van de donor voor anonimiteit⁶, over bijna geen enkele mogelijkheid beschikt om enige informatie te ontvangen betreffende de donorouder.
5. Terzake wordt de aanvrager op gewezen dat het Grondwettelijk Hof in een recent arrest geoordeeld heeft dat het wettelijk kader dat donorkinderen op absolute wijze belet om enige identificerende of

¹ Met uitzondering van "[d]e niet-anonieme donatie berustend op de toestemming van de donor en de ontvanger(s)", zie artikel 57 van de wet van 6 juli 2007 betreffende de medisch begeleide voortplanting en de bestemming van de overtallige embryo's en de gameten (hierna wet MBV).

² Identificeerbare donatie, overeenkomstig Memorie van Toelichting, 4.

³ Memorie van Toelichting, 7.

⁴ Memorie van Toelichting, 11.

⁵ Artikel 458 Sw; artikel 22, artikels 57, 64 en 65 wet MBV.

⁶ In acht genomen dat huidig artikel 57, lid 1 van de wet MBV de donor de keuze biedt, om te kiezen voor een niet anonieme donatie, voor zover dat dit op toestemming berust van zowel de donor als de ontvanger.

niet-identificerende informatie betreffende de donor te verkrijgen van het fertiliteitscentrum in strijd is met het legaliteitsbeginsel.⁷

6. Zoals aangegeven in rdnr. 2 wordt het huidig systeem met het uitgangspunt van anonieme donatie, omgevormd tot een tweesporenbeleid, gebaseerd op drie donortypes: de gekende donor, de anonieme donor en de ID-donor. Dit tweesporenbeleid heeft in het bijzonder betrekking op de hoeveelheid categorieën van gegevens dat het voorwerp kunnen uitmaken van bekendmaking. Dienovereenkomstig zullen donoren overeenkomstig ontwerp moeten kiezen voor anonieme donatie of gekende donatie.⁸
7. De aanvrager wordt erop geattendeerd dat hun keuze voor de invoering van een tweesporenbeleid met een gedifferentieerd beleid inzake de hoeveelheid gegevens die verschaft worden aan donorkinderen, reeds vanuit een zekere premisse vertrekt, m.n. dat er geen algemeen recht is op afstammingsinformatie.
8. Tegen deze achtergrond, stelt de Autoriteit vast dat de vraag of de aanvrager al dan niet – *in casu*, niet – een recht op afstammingsinformatie invoert, essentieel is voor de beoordeling van de hoeveelheid gegevens die enerzijds noodzakelijk zijn en anderzijds proportioneel zijn voor het bewerkstelligen van de doeleinden.
9. In het licht hiervan dient vooreerst teruggekoppeld te worden naar de arresten en contexten die aan de oorsprong liggen. Zo kaderen de eerste arresten van het Europees Hof voor de Rechten van de Mens⁹ (hierna: EHRM) in de context van anonieme bevalling – waarbij de verzoekende partijen in een situatie van adoptie verkeerden, en een regelgevend kader dat uitging van absolute anonimiteit betreffende medische, niet-identificerende en identificerende gegevens – en gerechtelijke vaststelling van het vaderschap¹⁰ – waarbij een vervaltermijn voor gerechtelijke vaststelling van het vaderschap een beletsel vormde en er bij het overlijden van de biologische vader, het biologisch kind uitgesloten werd van de erfenis. In deze zaken werd door het EHRM het belang meermaals bevestigd dat de bescherming van het recht op privéleven krachtens artikel 8 EVRM er ook in bestaat “*het recht om te weten wie je ascendenten zijn, valt onder het begrip 'privéleven', dat belangrijke aspecten van iemands persoonlijke identiteit omvat, zoals de identiteit van iemands ouders.*”¹¹ Het is vanuit dit conceptueel

⁷ GwH 26 september 2024, 102/2024, ECLI:BE:GHCC:2024:ARR.102, overw. B.9; Decorte E., *Spiegelkje, spiegelkje aan de wand, wie maakt een einde aan de donoranonimiteit in dit land?*, T.Fam. 2024, afl. 7, 229-237, 350; VASSEUR R., ‘Grondwettelijk Hof doorbreekt (het absolute karakter van de) donoranonimiteit (noot onder GwH 26 september 2024)’, NjW 2025, afl. 523, 419-421; VANSPAUWEN C., ‘Naar een procedurele omwenteling voor het Grondwettelijk Hof? (noot onder GwH 26 september 2024)’, TBP 2025, afl. 6, 350-356.

⁸ Memorie van Toelichting, 10.

⁹ EHRM 13 februari 2003, 42326/98, ECLI:CE:ECHR:2003:0213JUD004232698, *Odièvre v. France*; EHRM, 25 september 2012, 33783/09, ECLI:CE:ECHR:2012:0925JUD003378309, *Godelli C. Italie*.

¹⁰ EHRM 6 juli 2010, 36498/05, ECLI:CE:ECHR:2011:0712JUD003649805, *Backlund v. Finland*.

¹¹ EHRM 13 februari 2003, 42326/98, ECLI:CE:ECHR:2003:0213JUD004232698, *Odièvre v. France*, para. 29; EHRM 7 februari 202, 53176/99, ECLI:CE:ECHR:2002:0207JUD005317699, *Mikulic v. Croatia*, para. 53; EHRM 7 juli 1989, 10454/83, ECLI:CE:ECHR:1989:0707JUD001045483, *Gaskin v. Verenigd Koninkrijk*, para. 39; EHRM 6 juli 2010, 36498/05, ECLI:CE:ECHR:2011:0712JUD003649805, *Backlund v. Finland*, para. 37.

kader dat het recht op toegang tot een persoons 'origins' of 'ascendance' of 'parentage' opgebouwd wordt voor donorkinderen.¹² Hieruit volgt dat de termen die door het EHRM gebruikt worden – m.n. in het Frans verwijst naar 'ascendance' of 'origines' en in het Engels naar 'parentage' en 'origins' – overeenstemmen met de term afstamming.¹³

10. Ondertussen heeft het EHRM zich in een recent arrest, *Gauvin-Fournis en Silliau v. France* uitgesproken over de specifieke context van de medisch begeleide voortplanting. Daarin werd benadrukt dat hoewel – er in tegenstelling tot voorgaande zaken – er *"geen duidelijk consensus bestaat over de erkenning van het recht op toegang tot de herkomst van personen die geboren zijn uit donaties, maar alleen een tendens"*¹⁴, dit niet wilt zeggen dat de eisen van donorkinderen niet *"steeds meer als legitiem worden erkend en worden gesteund door zijn jurisprudentie, volgens welke een mechanisme voor toegang tot de afkomst een afweging van de betrokken rechten en belangen mogelijk moet maken."*¹⁵
11. Tegen deze achtergrond, deduceert de Autoriteit dat het recht op afstammingsinformatie, geen verworven recht is voor kinderen die geboren zijn onder een donorkader, maar eerder een tendens die voortvloeit uit de keuzes van de aanvrager om al dan niet een recht tot afstammingsinformatie te verschaffen. Bijgevolg dient een onderscheid gemaakt te worden tussen enerzijds het recht op afstammingsinformatie – waarvan identificerende gegevens van de ouders een constitutief onderdeel uitmaken, hetgeen ook meermaals door het EHRM bevestigd is geweest – en anderzijds informatie betreffende afkomst – dat begrepen dient te worden als informatie die het donorkind inzage biedt op diens biologische of genetische herkomst. Hieronder vallen o.m. de medische gegevens van de donor die relevant zijn voor de gezonde ontwikkeling van het donorkind.
12. *In casu*, werd de aanvrager verzocht te verduidelijken of de aanvrager eerder een recht op informatie betreffende afkomst, dan wel een recht op afstammingsinformatie wenst in te voeren. De aanvrager verduidelijkte terzake:

"Het wetsvoorstel voorziet in eerste instantie het recht op meer informatie om een groter evenwicht tot stand te laten komen tussen de rechten van de donor (die kan kiezen voor anonimiteit) en de rechten van het kind dat vandaag over geen enkele informatie mag beschikken en dat wij via deze wet recht geven op niet-identificeerbare. Binnen dat evenwicht voorzien we de mogelijkheid dat een anonieme donor zijn anonimiteit kan opheffen en sluiten daarbij aan bij het Briefadvies nr. 14 van 24 februari 2022 van het Belgisch Raadgevend Comité voor Bio-ethiek."

¹² COE, J.-R. Binet, Access Of Persons Conceived By Gamete Donation To Information On Their Origins, laatst bezocht op 10 december 2025 langs <<https://rm.coe.int/cdcj-2021-20e-final-publication-format-17122022/1680a97134>>, 10.

¹³ Zie bijvoorbeeld EHRM, 25 september 2012, 33783/09, ECLI:CE:ECHR:2012:0925JUD003378309, *Godelli C. Italie*, paragraaf 69 in het Frans en paragraaf 56 in het Engels.

¹⁴ EHRM, 7 september 2023, 21424/16 en 45728/17, ECLI:CE:ECHR:2023:0907JUD002142416, *Gauvin-Fournis en Silliau t. Frankrijk*, paras.121 en 123.

¹⁵ EHRM, 7 september 2023, 21424/16 en 45728/17, ECLI:CE:ECHR:2023:0907JUD002142416, *Gauvin-Fournis en Silliau t. Frankrijk*, paras. 122.

13. Het geheel in acht genomen, komt de Autoriteit tot het besluit dat het Ontwerp **een algemeen recht op informatie betreffende afkomst** invoert. Dit geldt voor alle donorkinderen, ongeacht het regime van het tweesporenbeleid waar ze onder geboren zijn. Dit algemeen recht op informatie van afkomst wordt echter, en uitsluitend voor kinderen geboren onder ID-donatie, uitgebreid tot een recht op toegang tot afstammingsinformatie, zonder dat dit overlapt met een algemeen recht op afstammingsinformatie.
14. Terzake wordt de regelgever op gewezen dat de invoering van het tweesporenbeleid een verregaande inmenging vormt in de rechten van de burgers, en *in casu*, een afweging vereist van al de concurrerende belangen van de mogelijke betrokkenen. **Het gaat om een afweging waar volgens rechtspraak van het EHRM, de nodige discussies en onderzoek aan voorafgaan**, die noodzakelijk zijn voor de marge die aan de regelgever toebedeeld is bij de beoordeling van alle belangen van alle betrokkenen.¹⁶ Of de inmenging, die een groter evenwicht beoogt, evenredig is zal afhangen van de noodzakelijkheid, maar ook van de beschermingsmaatregelen of de passende waarborgen die in plaats gezet zijn om een billijk evenwicht tussen de concurrerende belangen te vrijwaren.¹⁷

III. ONDERZOEK TEN GRONDE

III.1. Rechtsgrond

15. *Herhaling van de principes*: Elke verwerking van persoonsgegevens moet een rechtsgrond of een rechtmatigheidsgrond hebben, zoals bepaald in artikel 6, lid 1, van de AVG. Gegevensverwerkingen die bij een normatieve maatregel zijn ingevoerd, zijn bijna altijd gebaseerd op artikel 6, lid 1, punt c) of e), van de AVG.¹⁸ De lezer wordt verwezen naar de toepassing van deze principes zoals hierna beschreven.
16. Een norm die de verwerking van persoonsgegevens regelt (en die van nature een inmenging vormt in het recht op bescherming van persoonsgegevens) **moet niet alleen noodzakelijk en evenredig zijn, maar ook voldoen aan de eisen van voorspelbaarheid en nauwkeurigheid, zodat de betrokkenen, over wie gegevens worden verwerkt, een duidelijk beeld krijgen van de verwerking van hun gegevens**. Krachtens artikel 6.3 van de AVG, gelezen in samenhang met artikel

¹⁶ EHRM, 7 september 2023, 21424/16 en 45728/17, ECLI:CE:ECHR:2023:0907JUD002142416, *Gauvin-Fournis en Silliau t. Frankrijk*, paras. 112, 118, 123.

¹⁷ GwH 26 september 2024, 102/2024, ECLI:BE:GHCC:2024:ARR.102, overw. B.11.3.

¹⁸ Artikel 6, lid 1, van de AVG: "*De verwerking is alleen rechtmatig indien en voor zover aan ten minste een van de onderstaande voorwaarden is voldaan: (...)*

c) de verwerking is noodzakelijk om te voldoen aan een wettelijke verplichting die op de verwerkingsverantwoordelijke rust; (...)

e) de verwerking is noodzakelijk voor de vervulling van een taak van algemeen belang of van een taak in het kader van de uitoefening van het openbaar gezag dat aan de verwerkingsverantwoordelijke is opgedragen; (...)."

22 van de Grondwet en artikel 8 van het EVRM, moet dergelijke wettelijke norm de essentiële elementen van de met de overheidsinmenging gepaard gaande verwerkingen beschrijven:

- het (de) precieze en concrete doeleinde(n) van de gegevensverwerkingen;
- de aanduiding van de verwerkingsverantwoordelijke(n) (tenzij dit duidelijk is).

17. Daarnaast dient de formele norm, overeenkomstig het legaliteits- en het voorzienbaarheidsprincipe, terzake tevens volgende (aanvullende) essentiële elementen te omvatten:¹⁹

- de (categorieën van) verwerkte persoonsgegevens die ter zake dienend en niet overmatig zijn;
- de categorieën van betrokkenen wiens persoonsgegevens worden verwerkt;
- de (categorieën van) bestemmingen van de persoonsgegevens, evenals de omstandigheden waarin en de redenen waarom de gegevens worden verstrekt;
- de maximale bewaartermijn van de geregistreerde persoonsgegevens;
- de eventuele beperking van de verplichtingen en/of rechten vermeld in de artikelen 5, 12 tot 22 en 34 AVG.

18. *Concrete toepassing:* de verwerking van persoonsgegevens waartoe het voor advies voorliggende Ontwerp aanleiding geeft, berust op artikel 6(1)(c) AVG.²⁰ In overweging genomen dat het Ontwerp de verwerking van persoonsgegevens met zich meebrengt die: *i) betrekking heeft op speciale categorieën van persoonsgegevens (gevoelige gegevens) in de zin van de artikelen 9 en/of 10 van de AVG en/of hoogst persoonlijke gegevens; ii) de verwerking betrekking heeft op kwetsbare personen; iii) plaats vindt voor toezichts- of controledoeleinden; iv) waarbij de gegevens meegedeeld of toegankelijk gemaakt worden voor derden; v) voorziet in het gebruik van het rijksregisternummer*, is de Autoriteit van oordeel dat het, *in casu*, om een belangrijke inmenging gaat, waardoor de – reeds bestaande – verplichting om de essentiële elementen vast te leggen des te zwaarder doorweegt.

19. De Autoriteit zal hieronder nagaan of en in welke mate het thans voor advies voorliggend voorontwerp van wet strookt met de gegevensbeschermingsprincipes zoals deze voortvloeien uit de AVG en de WVG, in het bijzonder.

¹⁹ Zie DEGRAVE, E., *"L'égouvernement et la protection de la vie privée – Légalité, transparence et contrôle"*, Collection du CRIDS, Larcier, Brussel, 2014, p. 161 e.v. (zie o.m.: EHRM, arrest *Rotaru c. Roumania*, 4 mei 2000); Zie ook enkele arresten van het Grondwettelijk Hof: Arrest nr. 44/2015 van 23 april 2015 (p. 63), Arrest nr. 108/2017 van 5 oktober 2017 (p. 17) en Arrest nr. 29/2018 van 15 maart 2018 (p. 26).

²⁰ Artikel 6(1)(e) AVG: *"de verwerking is noodzakelijk voor de vervulling van een taak van algemeen belang of van een taak in het kader van de uitoefening van het openbaar gezag dat aan de verwerkingsverantwoordelijke is opgedragen."*

III.2. Doeleinden

20. Volgens artikel 5.1.b) AVG kan de verwerking van persoonsgegevens enkel uitgevoerd worden voor welbepaalde, uitdrukkelijk omschreven en gerechtvaardigde doeleinden.
21. Terzake verwijst het aanvraagformulier naar ontworpen bepaling 21 dat in de wet van 6 juli 2007 betreffende de medisch begeleide voortplanting en de bestemming van de overtallige embryo's en de gameten (hierna wet MBV) artikel 65/1 invoegt.
22. Met betrekking tot de vervulling van de vereiste van 'welbepaaldheid', stelt de Autoriteit **na analyse vast** dat ofschoon het duidelijk is welke opdrachten de in het Ontwerp aangehaalde entiteit(en) krijgen, **de bepaling in kwestie eerder betrekking heeft op de middelen om het doel te bereiken en niet het doel op zich**. Zo zijn bijvoorbeeld beheer en mededeling van gegevens eerder middelen en geen doeleinden.²¹ Zoals meermaals aangehaald in diverse adviezen, moet het doeleinde een doel op zich zijn, m.a.w. de doeleinden moeten overeenstemmen met de reden waarom men gegevens wenst te verwerken. Daar komt nog bij dat het feit dat de Autoriteit zelf, op basis van interpretatie, de doeleinden – **die overigens door de regelgever bevestigd dienen te worden** – reconstrueert, aantoont dat deze niet voldoende concreet uit het Ontwerp voortvloeien.
23. Daarnaast meent de Autoriteit dat het **Ontwerp tekortschiet op het vlak van de vervulling van de uitdrukkelijkheidsvereiste**. Doeleinden dienen zo omschreven te worden dat het voor een betrokkene of burger (leek), voldoende duidelijk is wat de inhoud of betekenis ervan is. Het gevolg van de reconstructie van de doeleinden door de lezer is dat er een verscheiden reikwijdte kan ontstaan, afhankelijk van de formulering en interpretatie, hetgeen een impact heeft op de transparantie en het voorzienbaarheidsbeginsel. Bovendien geldt dat er ook een correlatie is tussen de doeleinden en de noodzakelijke gegevens voor de verwerking. In een kader waar de doeleinden en hun reikwijdte niet voldoende precies zijn omschreven, wordt het gissen welke doeleinde betrekking heeft op welke gegevensverwerking. Bovendien heeft onderhavig ontwerp betrekking op een context die bijzonder grote impact kan hebben in het leven van de burgers, bijgevolg is het des te zwaarwegend om welbepaald en uitdrukkelijk aan te geven wat de doeleinden, van de verwerking zijn. Zodoende dient de regelgever dit in hoofdorde klaarblijkelijk in het Ontwerp zelf te stipuleren.
24. In die mate dat het Ontwerp niet met zoveel woorden de doelstellingen bepaalt, leidt de Autoriteit na analyse van zowel de Memorie van Toelichting als het Ontwerp, volgende doelstellingen af:
25. In eerste instantie, en rekening houdend met rdnr. 12, **het realiseren van een recht op informatie betreffende afkomst, waarbij dit in het kader van ID-donatie uitgebreid wordt tot een recht op toegang tot identificerende gegevens, zonder dat er een algemeen recht op**

²¹ Artikel 65/1, §2 zoals ingevoegd door ontworpen artikel 21.

afstammingsinformatie ingevoerd wordt. Dit betreft de invoering van een tweesporenbeleid, zie rdnr. 2 waar anonieme donatie mogelijk blijft naast het nieuw regime voor ID-donatie. Deze aanpak faseert de informatie dat aan het donorkind kan worden vrijgegeven over de donor.²² *In casu*, wordt een algemeen recht ingevoerd voor donorkinderen om kennis te nemen van hun genealogische contextuele afkomst. Dit wilt zeggen dat alle donorkinderen bij het bereiken van een bepaalde leeftijd een recht krijgen tot informatie over medische gegevens en andere persoonlijke gegevens waaronder *“uiterlijke kenmerken, de karaktereigenschappen, het studiedomein, de professionele bezigheid, de hobby’s, de gezinssituatie enz. van de donoren. Deze informatie kan ook een boodschap bevatten vanwege de donor en een motivatie van zijn of haar donatie, opgesteld voor het donorkind dat eventueel geboren zal worden als gevolg van de donatie.”*²³ In die mate dat dit recht niet uitstrekt tot de toegang van de identificerende gegevens van de donorouder(s), is hier geen sprake van een recht op afstammingsinformatie, maar wel van recht op informatie betreffende afkomst, zie rdns. 7-13.

26. Dit doeleinde wordt vervolgens uitgebreid in het kader van ID-donatie tot het verwezenlijken van het recht op toegang van identificerende gegevens vanaf de meerderjarigheid, zonder dat hiermee een algemeen recht op afstammingsinformatie ingevoerd wordt. Derhalve krijgen donorkinderen onder het regime van ID-donatie, in tegenstelling tot het regime van anonieme donatie, een recht om ook de identificerende gegevens te ontvangen van de donorouder(s). Doch in die mate dat het niet algemeen geldend is voor alle donorkinderen, limiteert het zich tot een recht op toegang.

In tweede instantie **het waarborgen van medische en psychologische welzijn van een donorkind m.h.o. de ontwikkeling van een eigen gezonde identiteit.**²⁴ Dit betreft informatie dat essentieel is voor de ontwikkeling van een gezonde eigen identiteit, o.m. medische gegevens, maar ook informatie dat inzage biedt in de eigen genealogische contextuele afkomst, zie rdnr. 25. Dit veronderstelt de verwerking van medische gegevens en andere niet-identificerende gegevens. In die mate dat dit doeleinde nuttig, noodzakelijk en proportioneel geacht wordt, meent de Autoriteit dat dit als een gerechtvaardigde doeleinde beschouwd kan worden.

27. In derde instantie gaat het om **een traceerbaarheid van genetische anomalieën** te bewerkstelligen. Dit volgt o.m. uit de aanvullende toelichting die de aanvrager op vraag van de Autoriteit verschaftte, zie rdnr. 42. Hoewel dit doeleinde als noodzakelijk en proportioneel beschouwd wordt, voldoet dit niet aan de vereisten van artikel 5(1)(b) AVG omdat het noch uit het Ontwerp zelf, noch uit de Memorie van Toelichting volgt. De aanvrager wordt derhalve verzocht om deze leemte te remediëren door dit in het Ontwerp te bepalen en uitdrukkelijk te omschrijven.

²² Memorie van Toelichting, 7.

²³ Memorie van Toelichting, 7-8.

²⁴ Memorie van Toelichting, 6-7.

28. In vierde instantie een gegevensverwerking **m.h.o. het waarborgen van transparantie en toezicht op verbod van overschrijding van het maximale aantal donaties**. Dit volgt uit de Memorie van Toelichting dat stelt: "[...] [e]r is geen centrale registratie van deze gegevens. Nochtans voorziet de huidige wet daarin, in artikel 64, § 2: 'De Koning stelt een systeem vast voor de uitwisseling van informatie tussen de fertiliteitscentra, ...'". Daarnaast wordt ook verwezen naar het maximaal aantal embryo's en gameten gecorreleerd aan het aantal geboortes, dat gebruikt mogen worden per donor. Volgens de Memorie van Toelichting zouden de fertiliteitscentra hierover geen gegevens uitwisselen waardoor een donor bij verschillende fertiliteitscentra kan doneren zonder dat de fertiliteitscentra kan vastleggen dat maximale aantal donaties overschreden is.
29. Terzake lijkt het pertinent om de aanvrager erop te wijzen dat huidig artikel 64, §2 wet MBV niet overeenstemt met hetgeen in de Memorie van Toelichting, zoals hierboven weergegeven, geschraagd wordt. *In casu*, geldt dat het Federaal Agentschap voor Geneesmiddelen en Gezondheidsproducten (FAGG) opgedragen wordt om gegevens te verzamelen en te centraliseren in een databank.²⁵ Bijgevolg zou er in tegenstelling tot hetgeen in de Memorie van Toelichting gestipuleerd wordt wel een instantie instaan voor de toezicht op het aantal donaties. Hoewel het oogmerk op zich pertinent is m.n. toezicht op het maximale aantal donaties, wordt de noodzakelijkheid ondermijnd doordat de Memorie van Toelichting insinueert dat hier geen toezichthoudende entiteit voor is. Derhalve wordt de aanvrager verzocht om dit na te kijken en overeen te stemmen met de huidige stand van zaken. Een gedegen toelichting zou naast de verduidelijking dat de Commissie Donorgegevens, de rol overneemt van het FAGG, ook motiveren waarom dit noodzakelijk is.
30. In vijfde instantie wordt met de in het Ontwerp opgenomen gegevensverwerking ook **het faciliteren van contact tussen donor en donorkind** beoogd. Dienovereenkomstig voorziet het Ontwerp een rol voor de Commissie Donorgegevens als bemiddelaar.²⁶ In dit verband lijkt het pertinent om op te merken dat de bemiddelende rol voor contact tussen donor en donorkind, beperkt is tot het regime van ID-donatie, zie rdnr. 100-101.
31. Tegen deze achtergrond is het onduidelijk of de aanvrager hiermee **ook het realiseren van een relationele band beoogd**. Indien dit het geval is, moet dit uitdrukkelijk in het Ontwerp vermeld worden, omdat dit een impact heeft op de hoeveelheid gegevens die verwerkt mogen worden.
32. De aanvrager werd reeds verzocht te bevestigen of voorgaande geformuleerde doeleinden correct waren, en of er andere doeleinden die uit het Ontwerp voortvloeien in aanmerking genomen dienden te worden. Terzak stipuleerde de aanvrager het volgende:

"Ja,

²⁵ Artikel 64, §2, lid 1 wet MBV.

²⁶ Memorie van Toelichting, 9, 11.

*-dat er toegang is tot niet-identificeerbare gegevens zodat de absolute anonimiteit in de huidige wet van 17 juli 2007 wordt doorbroken vermits ons voorstel de niet-identificeerbare gegevens van de donor toegankelijk maakt voor de wensouders vanaf de keuze van hun donor en het donorkind vanaf 16 jaar.
-de omkeerbaarheid van de anonimiteit van anonieme donor naar identificeerbare donor.
-dat er een nationaal register komt met donorgegevens, zijnde de Commissie Donorgegevens."*

33. In die mate dat de aanvrager op de door de Autoriteit afgeleide en geformuleerde doeleinden geen wijzigingen formuleerde, wordt voor de verdere beoordeling van het Ontwerp, deze doeleinden in aanmerking genomen.
34. Voor de door de aanvrager verschaft aanvullende "doeleinden" wordt teruggekoppeld naar de bemerking uit rdnr. 22 waar uiteengezet wordt dat een doeleinde, een doel op zich moet zijn en geen middel om een doel te bereiken. *In casu*, is het verlenen van toegang, de omkeerbaarheid van anonieme donatie en het creëren van een register, eerder middelen om een doeleinde te bereiken.
35. Het geheel in acht genomen, en gelet op het feit dat het Ontwerp zelf, de doeleind(en) niet expliciet specificeert, de complexiteit en delicaatheid van de materie en omwille van de verwevenheid van de diverse doelen, en de reikwijdte en de praktische gevolgen, die de aanvrager al dan niet beoogd en verbonden zijn aan een invoering van een tweesporenbeleid, **komt de Autoriteit tot het besluit dat de vereisten krachtens artikel 5(1)(b) AVG onvoldoende nageleefd worden**. Het gaat in het bijzonder om **de vereisten van welbepaaldheid en uitdrukkelijkheid**. De aanvrager wordt er tevens op gewezen dat dit een tekortkoming van het materieel legaliteitsbeginsel impliceert, dat vereist dat de doeleinden duidelijk en voldoende nauwkeurig in een formele norm dienen te worden bepaald. **Terzake is het in hoofdorde essentieel dat de aanvrager de voormelde afgeleide doeleinden uitdrukkelijk en nauwkeurig vaststelt in het Ontwerp, inclusief de aanvullende doeleinden die de aanvrager beoogd, zie rdnr.32-34**. Dienovereenkomstig wordt enige interpretatie uitgesloten en draagt dit bij tot de transparantie, voorzienbaarheid en uiteindelijk het rechtzekerheidsbeginsel.
36. Wat betreft de **vereiste van gerechtvaardigheid** meent de Autoriteit dat de doeleinden die door de Autoriteit afgeleid zijn, grotendeels hieraan voldoen. Er **vergt zich uiteraard wel een nadere precisering op** in het Ontwerp voor het vierde doeleinde, vijfde doeleinde en **de specificering m.b.t. het oogmerk van het realiseren van een relationele band**.

III.3. Minimale gegevensverwerking / Proportionaliteit

37. Artikel 5.1.c), AVG bepaalt dat persoonsgegevens toereikend, terzake dienend en beperkt moeten zijn tot wat noodzakelijk is voor de beoogde doeleinden (principe van 'minimale gegevensverwerking').
38. Het aanvraagformulier verwijst in dit verband naar ontworpen artikels 10 en 18, die respectievelijk nieuwe artikels 35 en 64 invoegen dat de huidige artikels 35 wet MBV en 64 wet MBV vervangen.

39. *In casu*, stipuleert nieuw artikel 35, dat huidig artikel 35 wet MBV vervangt, het volgende:

"Art. 35. § 1. Onverminderd de wet van 30 juli 2018 betreffende de bescherming van natuurlijke personen met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens, verzamelt het fertiliteitscentrum voor iedere embryodonor de volgende gegevens:

1° medische informatie die betrekking heeft op de twee genetische ouders van de overtallige embryo's en die belangrijk kan zijn voor de gezonde ontwikkeling van het ongeborn kind;

2° niet-identificerende gegevens met betrekking tot het uiterlijk, de interesses, de opleiding en de persoonlijkheidskenmerken van de twee genetische ouders van de overtallige embryo's, op een zodanige manier samengesteld dat de cumulatie ervan niet kan leiden tot de identificatie van één of beide genetische ouders;

3° de identiteitsgegevens van de twee genetische ouders van de overtallige embryo's;

4° de informatie die nodig is voor de toepassing van deze wet.

§ 2. De informatie bedoeld in paragraaf 1, met inbegrip van de informatie die noodzakelijk is voor de toepassing van artikel 26, wordt door het fertiliteitscentrum overgemaakt aan de Commissie Donorgegevens, en dit binnen een termijn van zes maanden na de geboorte van het kind."

40. In die mate dat nieuw artikel 64 met uitzondering van de verwijzingen naar gameten i.p.v. embryo's en donor i.p.v. één of beide ouders, identiek is aan hierboven weergegeven nieuw artikel 35, gelden hiernavolgende bemerkingen voor beide bepalingen.

41. Terzake stelt de Autoriteit vast dat er een onderscheid gemaakt wordt tussen vier categorieën van gegevens: medische gegevens, niet-identificerende gegevens, identificerende gegevens en de informatie die nodig is voor de toepassing van deze wet. **De aanvrager wordt in dit verband op gewezen dat de opgesomde categorieën van persoonsgegevens, zeer algemeen zijn en een bijkomende specificering of definiëring vereisen. In het licht hiervan werd de aanvrager verzocht bijkomende duiding te verschaffen over de diverse categorieën van gegevens.**

42. **Wat betreft de "medische informatie"** die betrekking heeft op de twee genetische ouders van de overtallige embryo's en die belangrijk kan zijn voor de gezonde ontwikkeling van het ongeborn kind' werd verduidelijking verzocht omtrent de reikwijdte van medische gegevens – of het specifieke gegevens of het hele medisch dossier betreft. Daarnaast werd ook verzocht om te verduidelijken wat de reikwijdte is van "die belangrijk kan zijn voor de gezonde ontwikkeling van het kind", of dit enkel essentiële gegevens betreft zoals erfelijke ziektes of 'nice to know' gegevens. In dit verband verduidelijkte de aanvrager:

"Het gaat om medische gegevens die kunnen worden overgedragen op het kind en zijn nakomelingen of aandoeningen die veelvuldig voorkomen in de familie : genetische afwijkingen, hartproblemen, enz. Het is dus niet de bedoeling om het hele medische dossier van de donor over te maken. [...] het gaat niet over gegevens [die] nice to know, er moet een duidelijke medische meerwaarde zijn voor de medische situatie van het kind en zijn eventuele nakomelingen."

43. Rekening houdend met de aanvullende uitleg van de aanvrager, geldt dat reikwijdte van "*medische gegevens die van belang kunnen zijn voor de gezonde ontwikkeling van het kind en diens eventuele nakomelingen*" beperkt is tot medische gegevens die cruciaal zijn in iemands leven. Dit zal bijgevolg een geval-per-geval beoordeling vereisen van de entiteit die deze gegevens meedeelt. Zo is het inderdaad essentieel dat betrokkenen geïnformeerd worden van mogelijke risico's op erfelijke aandoeningen. Het weten dat de donorouder een burn-out heeft gehad of op latere leeftijd een ziekte heeft opgelopen die losstaat van het leven van het donorkind, bijvoorbeeld HIV, zou daarentegen niet hieronder vallen. Om te vermijden dat er verkeerde interpretaties verbonden worden aan het belang en de reikwijdte van de gegevens die verschaft worden krachtens ontworpen bepaling 8/2, §1, lid 1, 1°, meent de Autoriteit dat **het noodzakelijk is om dit in het Ontwerp te specificeren. Daarnaast is het essentieel dat het Ontwerp zelf ook stipuleert dat het gaat om pertinente informatie en niet het gehele medische dossier.**
44. Tevens wordt ook opgemerkt dat in de mate dat het Ontwerp zelf geen vermelding maakt van nakomelingen, deze niet in aanmerking genomen kunnen worden en zijn zij bijgevolg ook geenszins gerechtigd om toegang tot deze gegevens te krijgen. In de mate dat de aanvrager de toegang tot deze gegevens wenst uit te breiden, dient dit onmiskenbaar uit het Ontwerp zelf, blijken.
45. Daarnaast stelt de Autoriteit vast dat de aanvrager een onderscheid maakt tussen medische gegevens en niet-identificerende gegevens. Op vraag of medische gegevens overeenstemden met niet-identificerende gegevens verklaarde de aanvrager:
- "Nee, medische gegevens zijn gegevens die altijd opgevraagd kunnen worden, om het even op welke leeftijd, omdat het belangrijk kan zijn mbt de gezondheidstoestand van het kind in kader van medische zorg.*
- Niet-identificerende gegevens zijn gegevens die de ouders en het kind vanaf 16 jaar kan opvragen. Het gaat dan eerder over gegevens mbt interesses, grootte, beroepsactiviteit, hobby's, ed."*
46. In dit verband wordt de aanvrager vooreerst op gewezen dat het Ontwerp zelf, in artikel 36, §2 uitdrukkelijk verwijst naar de medische en niet-identificerende gegevens, die betrekking hebben op de gegevens die door de Commissie Donorgegevens ter beschikking gesteld kunnen worden **vanaf** de leeftijd van 16 jaar. De Autoriteit beaamt dat de medische gegevens, lees de gegevens die betrekking hebben op medische aspecten en onontbeerlijk zijn voor een gezonde ontwikkeling van het donorkind, redelijkerwijs steeds beschikbaar moeten zijn. Deze gegevens kunnen geenszins, voor bekendmaking van de identiteitsgegevens van de donor, identificerende gegevens uitmaken. Derhalve wordt de aanvrager verzocht om dit uitdrukkelijk te vermelden in het Ontwerp.
47. Terzake lijkt het pertinent om de aanvrager op te wijzen dat het Ontwerp stil blijft over een kennisgevingplicht, voor enerzijds de donor en anderzijds de donorkinderen, van medische anomalieën die na de donatie vastgesteld worden.

48. Daarnaast werd de aanvrager verzocht om te verhelderen wat begrepen dient te worden onder, nieuw artikel 35, §1, 2°, *i.e.*, **de niet-identificerende gegevens** die betrekking hebben op het uiterlijk, de interesses, de opleiding en de persoonlijkheidskenmerken van de twee genetische ouders. Terzake verduidelijkte de aanvrager:

"[b]ijvoorbeeld hobby's : interesse in muziek, muziek spelen, interesse in geschiedenis, sport beoefenen of supporter zijn. Qua persoonlijkheidskenmerken : fysieke kenmerken (groot of klein, kleur van haar en ogen), sociaal bewogen, introvert of extravert, studie (wetenschappelijk georiënteerd of eerder taalvaardig) en beroep."

49. Wat de referteperiode betreft dat in aanmerking genomen moet worden, stipuleerde de aanvrager:

"Moment van elke donatie (als die over de tijd gespreid is)."

50. Op vraag of de in het nieuwe artikel 35, §1, 2°, opgesomde gegevens door de donor zelf ingevuld worden of door de fertiliteitscentra vastgesteld worden, lichtte de aanvrager toe:

"We pleiten voor een maximale controle van de gegevens via gesprekken in het kader van door het fertiliteitscentrum (medisch expert, psycholoog, genetisch expert) (vb. grootte. De genoteerde gegevens moeten zo correct mogelijk zijn. Het gaat in eerste instantie om gegevens die de donor zelf opgeeft."

51. De Autoriteit wijst erop dat het gebruik van de term "niet-identificerende gegevens", geen duidelijkheid biedt over wat hieronder exact bedoeld wordt. Ook de verwijzing naar de persoonlijkheidskenmerken, in de toelichting van de aanvrager, is vrij breed. Zo zijn fysieke kenmerken eerder uiterlijke kenmerken en niet persoonlijkheidskenmerken. Bovendien moet ook onderstreept worden dat het concept "sociaal bewogen" zeer vaag is, temeer omdat er nadien verwezen wordt naar introvert of extravert. Normaliter zou "sociaal bewogen" hieronder vallen, maar omwille van de expliciete vermelding lijkt het hier om onderscheiden aspecten te gaan. Daarnaast zijn dit kenmerken die uitermate subjectief zijn. Bovendien kan het ook niet de bedoeling zijn dat bij het opgeven van een zekere studie ook het voorleggen van een diploma vereist wordt. In die mate dat er geschraagd wordt dat de fertiliteitscentra zoveel mogelijk gegevens zelf dienen vast te stellen, dient er een duidelijk kader uitgewerkt te worden over de aard, de omvang en de reikwijdte.

52. Tenslotte moet de aanvrager ook op gewezen worden dat identificatie op basis van verschillende van deze elementen mogelijk kan zijn. Dit zal bijvoorbeeld het geval zijn waar een donor over bepaalde uiterlijke kenmerken beschikt en/ of een kenmerkende studie heeft gevolgd - merk op dat sommige opleiding departementen foto's ophangen in universiteitsgebouwen van de afgestudeerde studenten, samen met het afstudeerjaar - en/ of een beroep uitoefent dat zeldzaam of sterk afgebakend is. Als al deze elementen afgegeven worden, kan her-identificatie niet uitgesloten worden. Derhalve dient de aanvrager rekening houden met dergelijke potentiële situaties, door enerzijds duidelijke richtlijnen vast te stellen over de gegevens die beoogd worden en anderzijds te analyseren welke waarborgen ingevoerd kunnen worden om deze heridentificatie te voorkomen en te vermijden dat het aanvraagproces voor identificerende gegevens bij een centrale instantie, omzeild wordt.

53. Met betrekking tot wat **begrepen wordt onder de identiteitsgegevens**, stipuleerde de aanvrager:

"Het gaat om familienaam en voornamen, geboortedatum en gemeente waar de donor woonachtig is en bij een Belgische donor ook het rijksregisternummer zodat er geen persoonsverwisseling kan zijn."

54. De Autoriteit wenst terzake te benadrukken dat de luttel vermelding van "identiteitsgegevens" geenszins voldoende is. De diverse aspecten die hieronder ressembleren dienen m.h.o. het legaliteitsbeginsel, de voorzienbaarheid en het transparantiebeginsel ontegenzeggelijk in het Ontwerp vastgesteld te worden.

55. Terzake wordt de aanvrager overeenkomstig rechtspraak van het Grondwettelijk Hof en de adviespraktijk van de Raad van State, aan herinnerd dat de categorieën persoonsgegevens onderdeel uitmaken van de essentiële elementen die overeenkomstig het legaliteitsbeginsel op een duidelijke en nauwkeurige wijze in een formele norm opgenomen dienen te worden zodat de betrokkenen kunnen voorzien wat de reikwijdte van de inmenging in hun rechten zijn.

56. Gelet op de remediëring vereisten van de doeleinden, rdnr. 22-36, en aanmerking genomen dat de aanvullende uitleg essentieel is om de hoeveelheid en soort van gegevens te bepalen voor de verwerking, wordt de aanvrager verzocht om met het oog op de voorzienbaarheid en de transparantie:

- A) in het Ontwerp een definiëring te voorzien, voor medische gegevens, niet-identificerende gegevens en identificerende gegevens;
- B) minstens in de Memorie van Toelichting, de door de aanvrager verschaft uitleg betreffende de categorieën en de voorbeelden op te nemen;
- C) in het Ontwerp te specificeren welke de referentieperiode is, *in casu*, zoals de aanvrager aangeeft op het moment van de donatie en welke gegevens door de donor zelf aangereikt worden of door de fertiliteitscentra dienen te worden vastgesteld.

57. Tenslotte werd ook verzocht te verduidelijken wat er concreet bedoeld wordt met "de informatie die nodig is voor de toepassing van deze wet" en of verwezen kon worden naar de toepasselijke bepaling(en). In dit verband specificerde de aanvrager

"[d]it staat al in de huidige wet van 6 juli 2006. Dit laat toe gegevens te verzamelen naar aanleiding van nieuwe medische mogelijkheden zoals traceerbaarheid van andere overdraagbare aandoeningen die vandaag nog niet kan gedetecteerd worden of sociale ontwikkelingen waarbij meer niet-medische gegevens kunnen worden gecontroleerd en in aanmerking genomen."

58. Terzake veronderstelt de Autoriteit dat de aanvrager de wet van 6 juli 2007, die door onderhavig Ontwerp gewijzigd wordt, bedoelt. In die mate dat de bepalingen die de te verwerken gegevens vastleggen, *i.e.*, artikel 35 en 64 van de wet MBV, vervangen worden met een volledig nieuw artikel 35, en 64 zoals ingevoegd door ontworpen artikels 10 en 18, is het voor de Autoriteit onduidelijk welke andere bepalingen van de wet MBV zich hiertoe verlenen.

59. Dat medische gegevens verzameld worden m.h.o. de traceerbaarheid van genetische anomalieën, kadert binnen de vooropgestelde doeleinden. Echter is het paradoxaal dat de aanvrager stelt dat dit onder de categorie van "de informatie die nodig is voor de toepassing van deze wet" valt, terwijl het Ontwerp uitdrukkelijk een categorie van medische gegevens vaststelt waaronder medische gegevens verwerkt kunnen worden. Bovendien oppert de aanvrager dat hiermee ook "*sociale ontwikkelingen waarbij meer niet-medische gegevens kunnen worden gecontroleerd en in aanmerking genomen*" beoogd worden.
60. Er hoeft niet op gewezen te worden dat dergelijke vage formuleringen, elke vorm van voorzienbaarheid beletten en het beginsel van transparantie met de voet treden. Zo is het allesbehalve duidelijk wat bedoeld wordt met 'sociale ontwikkelingen' en niet-medische gegevens die gecontroleerd kunnen worden en in aanmerking genomen kunnen worden.
61. Bovendien strekt geen enkele doeleinde zich tot een verwerking van gegevens m.h.o. controle van sociale ontwikkelingen van eerder niet-medische gegevens, hetgeen steevast als onrechtmatige verwerking gecategoriseerd kan worden.
62. Tegen deze achtergrond wordt onderstreept dat "*de informatie die nodig is voor de toepassing van deze wet*" en hetgeen aanvullend door de aanvrager geschraagd wordt, absoluut niet ter zake dienend is, noch welbepaald en volledig disproportioneel is. **De aanvrager wordt met nadruk verzocht om dit te schrappen.**
63. Het geheel in acht genomen, meent de Autoriteit dat in de mate dat de remediëringaanbevelingen uit rdnr. 54, 56, 62, opgevolgd worden de verwerkingen van voormelde gegevens terzake dienend en noodzakelijk zijn voor het bewerkstelligen van de vooropgestelde doeleinden.
64. Wat de doorgifte van voormelde gegevens betreft naar de Commissie Donorgegevens, zoals beschreven in nieuw artikel 35, §2, wordt de aanvrager op gewezen dat dit steeds m.h.o. het bewerkstelligen van vooropgestelde doeleinden dient te gebeuren. Vandaar het belang om de doeleinden uitdrukkelijk in het Ontwerp op te nemen en te correleren met de samenhangende verwerkingen en categorieën van gegevens. Hoewel de Autoriteit, *in casu*, van mening is dat bij opvolging van de aanbevolen remediëringen uit rdnr. 54, 56, 62 de gegevens noodzakelijk zijn voor het bewerkstelligen van de doeleinden die uit het Ontwerp volgen, de formulering van artikel 35, §2 merkwaardig opgesteld is en tot dubbelzinnigheid kan leiden.
65. In die mate dat de gegevens verwerkt worden voor welbepaalde doeleinden, volgt redelijkerwijs dat het tweede paragraaf enkel deze doeleinden beoogd. Toezicht op het niet overschrijden van maximale aantal donaties die tot de geboortes van donorkinderen leiden, overeenkomstig artikel 26 wet MBV is inbegrepen in de doeleinden uit het Ontwerp. Bijgevolg zijn voormelde opgelijste soorten categorieën van gegevens o.m. ook op artikel 26 toepasselijk. Zodoende rijst de vraag welke andere gegevens die

niet opgelijst worden in nieuw artikel 35, §1, en vereist zijn voor de toepassing van artikel 26 wet MBV dan worden bedoeld.

66. Voor zover er andere gegevens vereist zijn, dienen deze gelet op het legaliteitsbeginsel en de voorzienbaarheid in het Ontwerp vastgesteld te worden. Indien er geen andere gegevens beoogd worden, lijkt een aanpassing van de zinsnede "*met inbegrip van de informatie die noodzakelijk is voor de toepassing van artikel 26, wordt door het fertiliteitscentrum overgemaakt aan de Commissie Donorgegevens*" aan de orde. Er wordt terzake aanbevolen om hier een verwijzing te maken naar de doeleinden waarvoor de Commissie Donorgegevens deze gegevens dient te verwerken.
67. Dit geldt mutatis mutandis voor nieuw artikel 64, §2. In dit verband wordt in kanttekening opgemerkt dat nieuw artikel 64, §2, verwijzing maakt naar artikel 26 wet MBV, dit dient aangepast te worden met artikel 55 wet MBV dat het correct artikel is voor de gameten.
68. Het lijkt het pertinent om op te merken dat het Ontwerp zelf m.b.t. de donorkinderen niet specificeert welke gegevens verwerkt worden, en niets specificeert over mogelijke verwerkingen van gegevens van hun nakomelingen. Op vraag van de Autoriteit verduidelijkte de aanvrager het volgende:
- "De verwerking gebeuren door de Commissie Donorgegevens zoals bepaald wordt in artikel 21, §2. We voorzien geen verwerking van gegevens van de nakomelingen van de donorkinderen. Medische en genetische gegevens moeten altijd toegankelijk zijn, ook voor de nakomelingen van de donorkinderen."*
69. In die mate dat het legaliteitsbeginsel vereist dat de essentiële elementen in een formele norm vastgelegd worden, wordt de aanvrager verzocht om uitdrukkelijk te specificeren welke gegevens van de donorkinderen verwerkt zullen worden.
70. Wat de toegang tot medische gegevens betreft, voor de nakomelingen, wordt de aanvrager op gewezen dat in die mate dat, de toegang tot gegevens, een onderdeel is van de essentiële elementen die krachtens het legaliteitsbeginsel in een formele norm vastgesteld dient te worden, uit het Ontwerp uitdrukkelijk moet blijken welke personen hiertoe gemachtigd zijn. Het is bijgevolg onontbeerlijk dat als de aanvrager de toegang tot de medische gegevens wenst uit te breiden naar de nakomelingen van de donor, dit dan ook uitdrukkelijk gestipuleerd wordt in het Ontwerp. Bij gebrek hieraan spreekt het voor zich dat elke inzage of toegang, in strijd zou zijn met het legaliteitsbeginsel en de vereisten van informatieplicht en transparantie uit de AVG.
71. Daarnaast voorziet het Ontwerp ook in een doorgifte van de in rdnr. 39-51 besproken gegevens, enerzijds van het fertiliteitscentrum aan wensouders, en anderzijds van de Commissie Donorgegevens aan donorkinderen. Deze doorgifte wordt geregeld in het door het Ontwerp ingevoerd artikel 11, dat een nieuw artikel 36 invoegt, zoals hiernavolgend weergegeven, en dat huidig artikel 36 wet MBV vervangt:

"Art. 36. § 1. De gegevens bedoeld in artikel 35, § 1, 1° en 2°, worden door het fertiliteitscentrum ter beschikking gesteld aan de wensouders, wanneer zij daar om vragen en ten vroegste op het moment dat zij de keuze bedoeld in artikel 33, tweede lid, maken.

§ 2. De gegevens bedoeld in artikel 35, § 1, 1° en 2°, worden door de Commissie Donorgegevens ter beschikking gesteld aan het kind geboren door de donatie van overtallige embryo's, wanneer het daar om vraagt en ten vroegste vanaf de datum waarop het de leeftijd van zestien jaar bereikt.

§ 3. Indien het kind geboren is door de donatie van overtallige embryo's van een ID-embryodonor, worden de gegevens bedoeld in artikel 35, § 1, 3°, door de Commissie Donorgegevens ter beschikking gesteld aan het kind, wanneer het daar om vraagt en ten vroegste vanaf de datum waarop het de leeftijd van achttien jaar bereikt."

72. Terzake wordt vooreerst opgemerkt dat de bemerkingen m.b.t. nieuw artikel 36, mutatis mutandis gelden voor het nieuw artikel 65 dat ingevoegd wordt door ontworpen artikel 19 en dat het huidige bestaand artikel 65 van de wet MBV vervangt.
73. Wat betreft de gegevens die ter beschikking gesteld kunnen worden aan de wensouders, overeenkomstig nieuw artikel 36, §1, lijkt het pertinent om de aanvrager erop te wijzen dat indien de doorgifte plaatsvindt op het moment dat de wensouders een keuze maken voor een bepaalde donortype, zoals ingevoerd door ontworpen bepaling 8, die een tweede lid toevoegt aan artikel 33 wet MBV, de aanvrager er impliciet mee instemt dat wensouders hun keuze kunnen baseren op uiterlijke kenmerken of medische voorgeschiedenis.
74. Dat ontworpen artikels 4 en 12 bepalen dat de matching en het ter beschikking stellen van voormelde gegevens niet beschouwd kunnen worden als een eugenetische praktijk, is weinig overtuigend omdat de toepassing in de praktijk juist wel dat effect heeft. Immers zullen wensouders, eerder wel dan niet, hierover op de hoogte willen zijn, en deze informatie laten meewegen bij hun keuze, met de mogelijkheid om alsnog af te zien of de donor in kwestie weigeren.
75. Naast het feit dat dit ethisch gezien niet wenselijk is, *In casu*, wordt opgemerkt dat de verwijzing naar medische gegevens zeer eigenaardig. Zoals volgt uit rdnr. 42 betreffen medische gegevens essentiële informatie die de gezonde ontwikkeling van het donorkind aanbelangt. Het gaat geenszins om het volledige medische dossier van de donor, maar enkel de specifieke pertinente elementen, die een invloed hebben op de gezonde ontwikkeling van het donorkind. Redelijkerwijs volgt dat indien er grote risico's op zware aandoeningen of erfelijke aandoeningen bij een zekere donor vastgesteld worden, deze uit het circuit gehaald dienen te worden. In het licht hiervan stelt de Autoriteit zich de vraag welke andere medische gegevens geacht worden cruciaal te zijn met een impact op de gezonde ontwikkeling van het donorkind, dat wensouders hiervan, alvorens de donatie plaatsvindt, op de hoogte gesteld dienen te worden.
76. In die mate dat de aanvrager dit wenst te bewerkstelligen, dient hiertoe vooreerst een welbepaald doeleinde vastgelegd te worden dat gepast, noodzakelijk en proportioneel is. Daarbij dient de

noodzakelijkheid van de maatregel en de gegevens ook klaarblijkelijk uit de Memorie van Toelichting te volgen. Bij gebrek hieraan is de Autoriteit van mening dat dit rekening houdend met de vooropgestelde doeleinden niet proportioneel noch noodzakelijk is, op het moment van de keuze van donortype.

77. Daarentegen is de ter beschikkingstelling van deze gegevens, nadat de donatie plaatsgevonden heeft, wel noodzakelijk, omdat de wensouders op dat moment effectief een ouderlijke verantwoordelijkheid dragen t.a.v. het donorkind.
78. Wat de ter beschikkingstelling betreft van de medische en niet-identificerende gegevens, op verzoek van een donorkind vanaf de leeftijd van 16, is de Autoriteit van oordeel dat deze gegevens gepast, terzake dienend en noodzakelijk zijn voor het bewerkstelligen van de doeleinden.
79. In dit verband werd de aanvrager verzocht te verduidelijken of de wensouders hiervan eerst op de hoogte gesteld dienen te worden en indien dit niet het geval zou zijn, hoe dit zich verhoudt tot het beginsel dat minderjarigen handelingsonbekwaam geacht worden. Terzake stipuleerde de aanvrager
- "In de wet patiëntenrechten wordt een persoon vanaf de leeftijd van 16 jaar in staat geacht om beslissingen mbt zijn persoon te nemen. Indien de 16-jarige hiermee akkoord gaat, kunnen ouders worden geïnformeerd."*
80. *In casu*, wordt op gewezen dat donorkinderen redelijkerwijs een centrale plaats innemen in het gezinsleven. Derhalve moet ook aandacht besteed worden aan de impact dat dergelijke informatie teweeg kan brengen in het gezinsleven van het donorkind, juist in het belang van het donorkind. Met het oog op de bescherming van de goede rust van het gezinsleven **en in het belang van het kind**, lijkt het raadzamer dat ouders op tijd betrokken worden in dergelijke cruciale momenten van het leven, **door voorafgaandelijk geïnformeerd te worden over het verzoek en alvorens enige gegevens verstrekt worden aan het minderjarig kind**. De regelgever wordt verzocht om, m.h.o de bescherming van de goede rust van het gezinsleven en in het belang van het kind, nader onderzoek uit te voeren naar enerzijds de proportionaliteit van de huidige maatregel tegenover een voorafgaandelijke kennisgeving van het voornemen om deze gegevens te verstrekken aan het minderjarig kind, en anderzijds de samenhang tussen deze maatregel en de wijze van kennisgeving (digitaal en/of per aangetekende brief) aan het donorkind. Het gaat bijgevolg **niet om een voorafgaande toestemming van ouders, maar wel een voorafgaande informatieplicht**, zodat ouders de mogelijkheid krijgen om hun kinderen voor te bereiden, te ondersteunen en op te vangen in hun beschermd familie en warme omgeving. Daarenboven krijgen ouders die hun kinderen nog niet ingelicht hebben, alsnog de gelegenheid om hun kinderen informatie te verschaffen over hun afstamming.
81. Dit laatste is des te meer pertinent in aanmerking genomen dat de gegevens die de minderjarige verzoekt, eveneens beschikbaar zijn voor de wensouders.

82. In kanttekening lijkt het relevant om de aanvrager op te wijzen dat in de mate dat medische gegevens die cruciaal zijn voor de gezonde ontwikkeling van het donorkind, verondersteld dat het om impactvolle informatie gaat en potentieel ook betrekking heeft op ziektes die abstract en moeilijk te bevatten zijn, het opmerkelijk is dat de mogelijkheid van informatie verschaffing aan de geneesheren van de donorkinderen geschrapt wordt.²⁷ In acht genomen dat één van de doeleinden ook betrekking heeft op de traceerbaarheid van genetische anomalieën, en dit redelijkerwijs ook impliceert dat geneesheren betrokken worden, wordt de aanvrager verzocht om deze leemte in het Ontwerp aan te vullen.
83. Wat betreft de ter beschikkingstelling van identificerende gegevens door de Commissie Donorgegevens, overeenkomstig artikel 36, §3 aan donorkinderen die een verzoek ingediend hebben en minstens de leeftijd van 18 jaar bereikt hebben, dienen verschillende aspecten beoordeeld te worden.
84. Vooreerst de gegevens die onder identificerende gegevens ressorteren. Zoals blijkt uit het antwoord van de aanvrager, zie rdnr. 51, gaat het om "*familienaam en voornamen, geboortedatum en gemeente waar de donor woonachtig is en bij een Belgische donor ook het rijksregisternummer.*" In casu, werd de aanvrager verzocht te verduidelijken in welke mate het gebruik van het rijksregisternummer noodzakelijk is in het licht van de te bewerkstelligen doeleinden. Deze stipuleerde:
- "Het Rijksregisternummer heeft tot doel dat vermeden wordt dat een verkeerde donor wordt doorgegeven. Twee mensen met dezelfde naam die wonen in eenzelfde gemeente, kan leiden tot het aanduiden van de verkeerde persoon als donor wat absoluut vermeden moet worden. Het laat ook toe donoren die verhuizen correct te identificeren en te localiseren aan de hand van het Rijksregisternummer."*
85. Vooreerst wenst de Autoriteit erop te wijzen dat het gebruik van het rijksregisternummer onderworpen is aan de voorwaarden als bepaald in artikel 8 van de wet van 8 augustus 1983 tot regeling van een Rijksregister van de natuurlijke personen. Het gebruik van het Rijksregister kan dus in principe alleen plaatsvinden voor zover de betrokken autoriteit(en) de machtiging heeft (hebben) die vereist is (zijn) krachtens deze wet (artikel 8, §1)²⁸. Overeenkomstig deze bepaling is een machtiging voor het gebruik van het Rijksregisternummer echter niet vereist wanneer dit gebruik uitdrukkelijk is voorzien door of krachtens een wet, decreet of verordening. In andere gevallen wordt de machtiging voor het gebruik van het Rijksregisternummer verleend door de minister van Binnenlandse Zaken onder de voorwaarden als bepaald in de artikelen 5 en 8 van de wet van 8 augustus 1983. Tegen deze achtergrond en zoals

²⁷ Huidig artikel 36 wet MBV dat daarin voorziet, wordt vervangen overeenkomstig ontworpen artikel 11 vervangen met nieuw artikel 36.

²⁸ "*De machtiging om het Rijksregisternummer te gebruiken, wordt door de minister bevoegd voor Binnenlandse Zaken toegekend aan de overheden, instellingen en personen, bedoeld in artikel 5, § 1, wanneer dit gebruik noodzakelijk is voor de uitvoering van taken van algemeen belang.*

De machtiging om het Rijksregisternummer te gebruiken houdt de verplichting in dit Rijksregisternummer eveneens te gebruiken in de contacten met het Rijksregister van de natuurlijke personen.

Er is geen machtiging vereist om het Rijksregisternummer te gebruiken wanneer dit gebruik uitdrukkelijk voorzien is door of krachtens een wet, een decreet of een ordonnantie."

reeds eerder toegelicht, is de verwerking van het rijksregisternummer m.h.o. identificatie van de juiste donor, pertinent en noodzakelijk.

86. Echter **betreft het hier de doorgifte van identificerende gegevens** en in de mate dat hiernaar verwezen wordt zonder een onderscheid te maken of uitdrukkelijk te specificeren welke gegevens exact verschaft worden **aan het donorkind**, volgt dat het rijksregisternummer ook onderdeel uitmaakt van de gegevens die het donorkind kan ontvangen. In acht genomen dat het rijksregisternummer een gevoelig en specifiek beschermd gegeven is, dat er geen motivering is over de noodzakelijkheid van de doorgifte hiervan aan donorkinderen, dat er geen doeleinden zich hiertoe enten, is de Autoriteit van oordeel dat doorgifte van het rijksregisternummer aan het donorkind disproportioneel is.
87. **Dezelfde redenering geldt voor de gemeente waar de donor woonachtig is.** Dat deze bewaard dient te worden om de donor te kunnen contacteren door de Commissie Donorgegevens in het licht van een verzoek tot een donorkind stemt overeen met de in het Ontwerp opgenomen doeleinden. Echter stelt zich opnieuw het probleem dat diverse bepalingen kortweg naar de identiteitsgegevens overeenkomstig nieuw artikel 35, §1, 30 verwijzen, en deze zoals reeds bemerkt uit diverse onderdelen bestaat. Terzake strekt geen enkele doeleinde zich ertoe dat donorkinderen informatie ontvangen over de gemeente waar de donor woonachtig is.
88. De aanvrager wordt aanbevolen om te specificeren welke gegevens exact het voorwerp uitmaken van de doorgifte aan donorkinderen, zonder dat het rijksregisternummer of de woonplaats van de donor hieronder kunnen ressorteren.
89. Voorgaande blijkt tevens uit de bijkomende toelichting van de aanvrager op vraag of afgifte van identificerende gegevens ook strekt tot contactopname, zonder via de Commissie donorgegevens te moeten gaan, hetgeen afgewezen werd door de aanvrager dat stelde:
- "Contactname enkel [kan] nadat via de Commissie donorgegevens bij elke partij gevraagd wordt of ze contact willen met de ander en waarbij de ontmoeting wordt voorbereid. Een rechtstreekse contactopname kan mogelijks een zeer negatieve ervaring tot gevolg hebben die we willen vermijden met het oog op het welzijn van het donorkind."*
90. In het verlengde hiervan werd de aanvrager ook verzocht te verduidelijken of het oogmerk van afgifte van identificerende gegevens, in de mate dat contact voorzien is, ook tot het creëren van een relationele band tussen donorkind en donorouder(s) strekt. Hetgeen de aanvrager als volgt beantwoordde:
- "De wetgever kan geen relationele band creëren tussen donorkind en donorouders. Immers, relaties kan je niet afdwingen per wet. Indien de donor openstaat voor contact kan daar een relationele band ontstaan, maar evengoed helemaal niet."*

91. Hoewel de aanvrager terecht vaststelt dat de wetgever dit niet kan afdwingen, wordt er niettemin op gewezen dat het invoeren van een contactmoment, de weg opent naar een mogelijke relationele band. Het is aan de aanvrager om te verduidelijken of dit één van de oogmerken van de aanvrager is of niet.

III.3.1 Doorgifte van identificerende gegevens in het licht van de evenredigheid en de passende beschermingswaarborgen

92. Wat de beoordeling betreft van de doorgifte van naam en voornaam van de donor, aan het donorkind dat minstens de leeftijd van 18 jaar heeft bereikt, dient teruggekoppeld te worden met de in het Ontwerp te bewerkstelligen doeleinden. Zoals uiteengezet in rdns. 25-26 zorgt het tweesporenbeleid voor een gedifferentieerde aard en hoeveelheid van gegevens die aan het donorkind verschaft kunnen worden.
93. Terzake krijgen alle donorkinderen toegang tot enerzijds de medische gegevens – weliswaar pas vanaf 16 jaar – indien de aanvrager geen drempelleeftijd wenst te voorzien voor dit onderdeel, dient het Ontwerp aangepast te worden, zie rdns. 43-46 – hetgeen cruciaal is voor de persoonlijke en gezonde ontwikkeling van het kind. Deze gegevens volstaan om het doeleinde van medisch en psychologisch welzijn te bewerkstelligen. Zo biedt de vrijgave van deze gegevens zowel informatie over genetische anomalieën, als een mogelijkheid om consanguiniteit uit te sluiten. Tevens wordt toegang voorzien tot de niet-identificerende gegevens die het donorkind in staat stellen om identiteitsvragen te beantwoorden en zodoende bijdragen aan de persoonlijke ontwikkeling. Ook deze gegevens beantwoorden aan de doeleinde van het waarborgen van medisch en psychisch welzijn van het kind. Beide aspecten zijn ook onderdelen van het recht op informatie van diens eigen afkomst, hetgeen zonder onderscheid van toepassing is op alle donorkinderen.
94. Daarnaast en uitsluitend voor de donorkinderen die geboren zijn onder het kader van ID-donors, m.a.w. de donors die bij donatie uitdrukkelijk kiezen voor dit systeem, wordt toegang tot identificerende gegevens van de donor voorzien. *In casu*, dient elke verwerking van gegevens noodzakelijk zijn voor het bewerkstelligen van de in het Ontwerp opgenomen doeleinden. In die mate dat het Ontwerp uitdrukkelijk een ID-donatie regime invoert, volgt dat donorkinderen in dit kader recht hebben op identificerende gegevens. Vanuit dit opzicht lijkt de doorgifte van deze gegevens op het eerste zicht schijnbaar ter zake dienend.
95. Niettemin wordt nogmaals aan herinnerd dat dit onderscheid, dat een inmenging in het recht op bescherming van persoonsgegevens vormt, noodzakelijk en evenredig dient te zijn, in lijn met rechtspraak van het Grondwettelijk Hof en de adviespraktijk van de RvS. Dit houdt onder meer ook in dat er bij de inmengingen in de rechten van de burgers, ook een afweging vereist is tussen de belangen

van alle partijen²⁹, die weerspiegeld wordt met het implementeren van passende waarborgen/ beschermingsmaatregelen t.a.v. alle belangen van de diverse partijen, om de impact op de concurrerende belangen te beperken.³⁰

96. In dit verband – en onverlet het feit dat de Autoriteit zich ervan bewust is dat het weten van iemands voor- en achternaam, niet gelijkstaat met contact opnemen – is de Autoriteit van mening dat de aanvrager door het invoeren van een minimum drempelleeftijd, die overeenkomt met de meerderjarigheid, rekening houdt met de praktische gevolgen – zoals de realiteit van de huidige technologische maatschappelijke context, waarbij het voldoende is om op basis van naam en/of voornaam gemakkelijk iemand online terug te kunnen vinden – die kunnen voortvloeien uit afgifte van identificerende gegevens, in het bijzonder voor minderjarigen.

97. Daarnaast voorziet het Ontwerp naast een leeftijdsdrempel ook in de mogelijkheid voor de Commissie Donorgegevens om als bemiddelaar op te treden tussen de donor en het donorkind.

98. Terzake wordt in de Memorie van Toelichting gesteld: *“de commissie zal dus niet louter gegevens beheren, zij zal ook een aanspreekpunt vormen voor donorkinderen, wensouders en donoren.”* Op vraag van de Autoriteit of dit beperkt is tot de bemiddelingsrol of verdergaat zoals bijvoorbeeld, psychologisch opvangnet, begeleiding, en andere lichtte de aanvrager toe:

“Het is logisch dat kinderen die op zoek zijn naar gegevens zich wenden tot de Commissie. We moeten er rekening mee houden dat ouders geen informatie (willen) geven of dat ouders overleden zijn en dat kinderen dus niet weten bij welk fertiliteitscentrum hun ouders zijn geweest.

De commissie heeft ook een bemiddelende rol om na te gaan of donorkind en donor bereid zijn elkaar te ontmoeten en om een realistisch beeld te schetsen van wat zo’n ontmoeting kan inhouden, in positieve en negatieve zin.”

99. Of deze bemiddelingsrol ook geldt voor de donorkinderen onder het nieuw regime van de aangepaste anonieme donatie, stipuleerde de aanvrager:

“Nee, De Commissie Donorgegevens zal aan de minderjarige medische en niet-identificerende gegevens overmaken. De Commissie kan het donorkind wel doorverwijzen naar andere instanties zoals het Afstammingscentrum voor het begeleiden van het donorkind.”

100. *In casu*, stelt de Autoriteit vast dat het onderscheid in regime, met een gedifferentieerde toegang tot gegevens ook weerspiegeld wordt in bijkomende voordelen die genomen worden t.a.v. kinderen onder ID-donatie tegenover de donorkinderen onder anonieme donatie. Zo kan een donorkind onder het ID-donatie regime ook een verzoek tot contact indienen bij de Commissie Donorgegevens en hierdoor ook nog meer vragen stellen en informatie bekomen.

²⁹ EHRM, 7 september 2023, 21424/16 en 45728/17, ECLI:CE:ECHR:2023:0907JUD002142416, *Gauvin-Fournis en Silliau t. Frankrijk*, para. 107.

³⁰ Artikel 52(1) Handvest van de grondrechten van de Europese Unie.

101. In dit verband lijkt het relevant om de aanvrager erop te wijzen dat zowel in het arrest *Odièvre*, als in het recent arrest *Gauvin-Fournis en Silliau v. France* van het EHRM geen inbreuk op artikel 8 EVRM vastgesteld werd, enerzijds omdat er toegang tot niet-identificerende gegevens verschaft was die de betrokkenen in staat stelden om sporen van hun geschiedenis te achterhalen, rekening houdend met het waarborgen van belangen van anderen, en anderzijds – en dit is een aspect dat in het Ontwerp ontbreekt – een mechanisme in plaats gesteld werd dat in de omkeerbaarheid van de anonimiteit voorziet, op voorwaarde dat biologische ouder daarvoor toestemming geeft.³¹ Bijgevolg speelt het feit dat er een procedure voorzien is voor de omkeerbaarheid van de anonimiteit mee als een gepaste maatregel in de beoordeling van de proportionaliteit van de inmenging in de belangen van de betrokkenen. In de mate dat er geen mogelijkheid voorzien is voor donorkinderen geboren onder het aangepast anoniem regime om, met toestemming van de biologische ouder/ donorouder(s), de omkeerbaarheid van de anonimiteit te verzoeken, terwijl er wel een intermediaire instantie voorzien is die dergelijke verzoeken zou kunnen doorgeven, leidt dit ertoe dat de belangen van de donorkinderen niet op evenredige wijze worden gemitigeerd. Dit staat in contrast met het oogmerk om een groter evenwicht te bekomen tussen de belangen van de diverse partijen, zie rdnr. 12.

102. De Autoriteit begrijpt dat het behoud van het regime van anonieme donatie o.m. volgt uit argumenten zoals het vermijden van donortekorten³², dat naam en voornaam niet onontbeerlijk zijn voor de goede persoonlijke ontwikkeling van het kind³³. Echter is de Autoriteit er niet van overtuigd dat deze argumenten enerzijds voldoende, en anderzijds afdoende geschraagd en onderzocht zijn om het onderscheid tussen donorkinderen die onder respectieve regimes geboren zijn te rechtvaardigen. Zo lijken onderzoeken in andere landen naast Zweden, ook te beamen dat het opheffen van de anonimiteit geen bijzondere impact heeft op de hoeveelheid donors van gameten en embryo's.³⁴

103. Daarnaast meent de Autoriteit dat zich, zowel vanuit het perspectief van het donorkind, als vanuit dat van de donor, bijkomende struikelblokken aandienen met betrekking tot de noodzakelijkheid en proportionaliteit van het tweesporenbeleid.

104. Vooreerst de vraag, gelet op de nood aan bijkomende staving van de in rdnr. 94 opgeworpen argumenten, in welke mate het rechtmatig is dat een donorkind, geboren in de ID-donatie regime, een bredere toegang tot informatie krijgt, dan een donorkind geboren onder het aangepast anonieme donor regime, terwijl beide donorkinderen buitencontractuele partijen zijn in de verhouding tussen het fertiliteitscentra en de wensouders / de donor(s). Bovendien blijkt uit de Memorie van Toelichting dat,

³¹ EHRM 13 februari 2003, 42326/98, ECLI:CE:ECHR:2003:0213JUD004232698, *Odièvre v. France*, 49; EHRM, 7 september 2023, 21424/16 en 45728/17, ECLI:CE:ECHR:2023:0907JUD002142416, *Gauvin-Fournis en Silliau t. Frankrijk*, paras. 107; EHRM 30 januari 2024, 18843/20, ECLI:CE:ECHR:2024:0130JUD001884320, *Cherrier c France*, paras. 66, 80.

³² Memorie van Toelichting, 5.

³³ Memorie van Toelichting, 6.

³⁴ EHRM, 7 september 2023, 21424/16 en 45728/17, ECLI:CE:ECHR:2023:0907JUD002142416, *Gauvin-Fournis en Silliau t. Frankrijk*, paras. 14, 45, 61, 95, 122; COE, J.-R. Binet, Access Of Persons Conceived By Gamete Donation To Information On Their Origins, laatst bezocht op 10 december 2025 langs <<https://rm.coe.int/cdcj-2021-20e-final-publication-format-17122022/1680a97134>>, 15.

in het kader van het tweesporenbeleid, de belangen van de wensouders en de donor, voor één van de regimes het meeste gewicht krijgen, in de verhouding tussen donor, wensouders en donorkinderen. Zo wordt gesteld:

"Wij kiezen met deze donortypes voluit voor een tweesporenbeleid. Het huidige systeem waarbij donatie per definitie anoniem gebeurt, wordt daarbij niet vervangen door een beleid dat ID-donatie verplicht stelt. Er wordt daarentegen voor een beleid gekozen dat de anonieme donatie en de ID-donatie als twee volwaardige sporen inschrijft in de wet en aan de wensouders en de donoren toelaat om naar eigen goeddunken een keuze te maken. Bovendien lijkt het oogmerk van het tweesporenbeleid,

105. Het geheel in acht staat de Autoriteit uitermate bedenkelijk tegenover het feit dat het aangepast anonieme donor regime, in geen enkele mogelijkheid voorziet voor het donorkind om toch identificerende gegevens te verschaffen, met toestemming van de donorouder. Overeenkomstig de bemerkingen in rdnr. 101 en rekening houdend met het arrest *Gauvin-Fournis en Silliau v. France* van het EHRM (paragrafen 123-133) acht de Autoriteit dat het Ontwerp ertoe leidt dat de belangen van het donorkind niet op evenredige wijze worden gemitigeerd.
106. Daarnaast dient ook de aandacht gevestigd te worden op enkele problematische aspecten voor de donor. Gelet op de aard en hoeveelheid gegevens die verschaft kunnen worden aan het donorkind, meent de Autoriteit dat het cruciaal is dat donors uitvoerig worden geïnformeerd over beide regimes. De aanname dat de donor door het ondertekenen van de overeenkomst, alle gevolgen bevat van het gekozen regime, beantwoordt hier geenszins aan.³⁵ De aanvrager dient een voorafgaande informatieverplichting in te voeren voor de fertiliteitscentra t.a.v. de donors over alle regimes en de mogelijke gevolgen van elk regime, o.m. informeren van eigen gezin op latere leeftijd van het bestaan van een donorkind dat contact opzoekt of het feit dat de keuze voor ID-donatie als regime niet omkeerbaar is.
107. Naast de informatieverplichting voorziet het Ontwerp ook niet in een voorafgaandelijke uitdrukkelijke schriftelijke toestemming met de niet-anonimiteit van de ID-donors, de doorgifte van de persoonsgegevens van de donor naar de Commissie Donorgegevens, en de doorgifte van deze gegevens aan de donorkinderen. De aanvrager wordt verzocht om een bepaling in het Ontwerp op te nemen die dit expliciet vaststelt.
108. Bovendien wordt ook nergens in het Ontwerp gespecificeerd dat de donor in kennis gesteld dient te worden van het voornemen (lees: voordat) de identificerende gegevens bekendgemaakt worden aan het donorkind. Het is uitermate belangrijk dat de aanvrager dit uitdrukkelijk in het Ontwerp voorziet, omdat het niet alleen bijdraagt tot transparantie en voorzienbaarheid, maar tevens ook een cruciale beschermingsmaatregel vormt bij de inmenging in de rechten van de betrokkenen.

³⁵ Gewijzigd artikel 30 en artikel 59 wet MBV.

109. Naast de lacunes inzake uitdrukkelijk voorafgaande vereisten in het Ontwerp alvorens tot donatie over te gaan, is het feit dat de aanvrager – voor donoren die voor een ID-donatie regime kiezen – op geen enkele wijze de mogelijkheid biedt om nadien van regime te wijzigen³⁶, of minstens om bezwaar aan te tekenen tegen de bekendmaking van diens identificerende gegevens, problematisch.
110. Er weze aan herinnerd dat het onderscheid tussen het recht op afstammingsinformatie en recht op informatie betreffende afkomst cruciaal is. Terzake wordt geen algemeen recht op afstammingsinformatie ingevoerd, doch wordt wel een bijzonder verregaande inmenging op de bescherming van de persoonsgegevens van de donor vastgesteld, in die mate dat een donor bij het kiezen voor ID-donatie en nadien bij mogelijk veranderde omstandigheden, op geen enkele wijze zijn belangen en bescherming van diens recht op privéleven kan doen gelden. De aanvrager wordt verzocht om minstens een mogelijkheid tot bezwaar bij kennisneming van het voornemen³⁷ om identificerende gegevens te verschaffen aan donorkind(eren) uitdrukkelijk in het Ontwerp op te nemen.

III.3.2. de leden uit de Commissie Donorgegevens

111. Wat betreft de leden uit de Commissie Donorgegevens die toegang zullen hebben tot de gegevens, stipuleert het door ontworpen artikel 21 ingevoegde nieuwe artikel 65/1, §3:

"§ 3. De commissie bestaat uit acht leden. Zij worden aangewezen op basis van hun kennis en ervaring inzake de materies die tot de bevoegdheid van de commissie behoren.

Het lidmaatschap van de commissie is onverenigbaar met het mandaat van lid van een van de wetgevende vergaderingen en met het mandaat van lid van de federale regering of van een gemeenschaps- of gewestregering."

112. In die mate dat er acht leden zullen worden aangewezen op basis van hun kennis en ervaring inzake de materies die tot de bevoegdheid van de Commissie Donorgegevens behoren, werd de aanvrager verzocht te verduidelijken welke andere bevoegdheden naast o.m. beheer, ter beschikkingstelling en bemiddeling nog in aanmerking genomen dienden te worden. *In casu*, stipuleerde de aanvrager:

"Geen, want bijvoorbeeld psychologische begeleiding is de bevoegdheid van andere instanties, zelfs een gemeenschapsbevoegdheid."

113. Terzake is het onduidelijk of "de materies die tot de bevoegdheid van de commissie behoren" beperkt is tot mensen die binnen het kader MBV kennis en ervaring hebben of enkel betrekking heeft op de specifieke opdrachten beheer, bemiddeling, ter beschikking stelling van gegevens. Bovendien wordt niet verwezen naar de bepaling(en) die de bevoegdheid regelen, en kan niet met uitsluitel gedetermineerd worden wat mogelijks onder de voormelde aspecten nog kan ressorteren. Tegen deze achtergrond en met het oog op transparantie, voorzienbaarheid en het rechtzekerheidsbeginsel is de

³⁶ Dit is uitsluitend mogelijk voor donors in het anonieme regime t.v.v. de ID-donatie regime (ontworpen artikel 7 – nieuw artikel 30/1) – en ontworpen artikel 15 – nieuw artikel 59/1).

³⁷ Hiervoor dient weliswaar een kennisgeving in het Ontwerp opgenomen te worden, zie rdnr. 108.

Autoriteit van mening dat de aanvrager nauwkeuriger moet verduidelijken welke materies exact in acht genomen worden. In het bijzonder welke expertise en/of competenties de leden dienen te hebben.

III.3.3. Cruciale ontbrekende elementen

114. De aanvrager wordt op gewezen dat het voorliggend Ontwerp geen overgangsmaatregelen voorziet voor de donaties die gebeurd zijn voor de inwerkingtreding van dit Ontwerp. Het is van primordiaal belang dat deze leemte uitdrukkelijk in het Ontwerp aangevuld wordt. *In casu*, wordt benadrukt dat het huidige Ontwerp, zoals thans ter advies voorligt, niet geschikt is om uitgebreid te worden naar donaties uitgevoerd onder een ander regelgevend kader. Zo moet de rechtszekerheid gewaarborgd worden en dient ook overeenkomstig de arresten van het EHRM en het recent arrest van het Grondwettelijk Hof, *zie supra*, een billijk evenwicht ingevoerd te worden tussen de diverse concurrerende belangen.

115. Er wordt tevens ook geen enkele aanwijzing gemaakt over de wijze waarop de gegevens doorgegeven zullen worden en de technische maatregelen die aan de diverse entiteiten opgelegd worden. De aanvrager wordt in dit verband aangemoedigd om de aanbevelingen uit advies 140/2025 te consulteren. In het bijzonder dient hiernavolgende bemerking in acht genomen te worden:

*"De Autoriteit is van oordeel dat een gewone brief niet in lijn is met de state-of-the-art technologie, gelet op de aard van de gegevens, de zeer gevoelige context en de risico's die verbonden zijn de doorgifte van deze gegevens. **Minstens moet het gebruik van een aangetekende brief opgelegd worden.** Wat de digitale doorgifte betreft, wordt vooreerst sterk aanbevolen om te werken met een beveiligd portaal waar tweefactor authenticatie en end-to-end beveiligde sessies geïmplementeerd zijn. Bij voorkeur dient gekozen te worden voor een systeem dat integreerbaar is met het e-Health platform. Hetgeen ook een veilige informatie afgifte door bijvoorbeeld de huisarts van de donor, naar het fertiliteitsinstituut of het BBID kan bevorderen."*

III.4. Verwerkingsverantwoordelijke

116. De aanduiding van de verwerkingsverantwoordelijke moet overeenstemmen met de rol die deze actor in de praktijk zal opnemen en met de zeggenschap die hij heeft over de doeleinden en de middelen die voor de verwerking zullen worden ingezet. Dit moet in de praktijk voor elke verwerking van persoonsgegevens worden nagegaan.

117. Uit het aanvraagformulier volgt dat de verwerkingsverantwoordelijke aangewezen wordt in ontworpen artikel 21. Dit artikel voegt een nieuw artikel 65/1 in de wet MBV. De relevante passages waaruit afgeleid kan worden dat de Commissie Donorgegevens verwerkingsverantwoordelijke is, stipuleren het volgende:

"§ 1. Er wordt een Commissie Donorgegevens ingesteld, hierna "de Commissie" genoemd.

§ 2. De Commissie is belast met het beheer van de gegevens van embryodonoren en donoren van gameten, alsmede met de mededeling van deze gegevens aan wensouders en aan kinderen geboren door de donatie van overtallige embryo's of gameten."

118. Hieruit volgt dat de aanwijzing van de rol als verwerkingsverantwoordelijke aan de Commissie Donorgegevens impliciet kan worden afgeleid op grond van de door het Ontwerp toegekende opdrachten. Doch in aanmerking genomen dat het Ontwerp opgenomen zal worden in een reeds bestaande norm, verdient het de aanbeveling om het Ontwerp derwijze aan te passen dat er uitdrukkelijk aangegeven wordt dat de Commissie Donorgegevens de rol als verwerkingsverantwoordelijke zal dragen.
119. Daarnaast wordt tevens opgemerkt dat gelet op de gezamenlijke doeleinden, er redelijkerwijs ook sprake zal zijn van een gezamenlijke verwerkingsverantwoordelijkheid tussen de fertiliteitscentra en de Commissie Donorgegevens en potentieel andere entiteiten als donorkinderen verwezen worden naar andere instanties, zie rdnr. 99. Er wordt aan herinnerd dat de vermelding van de rol van verwerkingsverantwoordelijk een onderdeel vormt van het beginsel van transparantie, maar ook een basissteen is voor de betrokkenen om hun rechten uit te oefenen. Bijgevolg wordt de aanvrager verzocht om dit ook uitdrukkelijk te specificeren in het Ontwerp.

III.5. Bewaartermijn

120. Krachtens artikel 5.1.e) AVG mogen persoonsgegevens niet langer worden bewaard, in een vorm die het mogelijk maakt de betrokkenen te identificeren, dan noodzakelijk voor de verwezenlijking van de doeleinden waarvoor zij worden verwerkt.
121. In de mate dat de aanvraagformulier aangeeft dat maximale bewaartermijn niet voorzien is in het Ontwerp, en het Ontwerp en de Memorie van Toelichting hierover geen vermelding maken, werd de aanvrager verzocht aan te geven welke termijn hiervoor voorzien wordt. *In casu*, stipuleerde de aanvrager dat de maximale bewaartermijn 100 jaar zou zijn.
122. Los van het feit dat de maximale bewaartermijn of de criteria waaruit de maximale bewaartermijn afleidbaar is, uitdrukkelijk in het Ontwerp vastgesteld dient te worden, wordt de aanvrager op gewezen dat deze bewaartermijn t.a.v. de te bewerkstelligen doeleinden uit het Ontwerp niet voldoet aan de vereisten van noodzakelijkheid en proportionaliteit.
123. Indien de 100 jarige maximale bewaartermijn betrekking heeft op het waarborgen van het medische welzijn van een donorkind en de traceerbaarheid van genetische anomalieën, geldt vooreerst dat de verwerking van gegevens enkel noodzakelijk en pertinent is in de mate dat het donorkind (en bij uitbreiding andere donorkinderen van dezelfde donor) nog in leven is. Terzake wordt op gewezen dat in de mate dat nakomelingen van donorkinderen niet vermeld worden in het Ontwerp, zij buiten het

toepassingsgebied van het Ontwerp vallen en bijgevolg de maximale bewaartermijn zich niet uitstrekt tot hen.

124. In lijn met de door de Autoriteit geleverd advies 226/2022, rdnr. 62 wordt de aanvrager aanbevolen om, i.p.v. één vaste maximale bewaartermijn vast te stellen voor de verwerking van medische gegevens, een trapsgewijze bewaartermijn in te voeren. Zo kan bijvoorbeeld een eerste maximale bewaartermijn van 50 jaar worden vastgesteld, waarna – indien de donor, donorkinderen en diens nakomelingen nog in leven zijn of indien zich een anomalie voordoet – overgestapt wordt naar een volgende maximale bewaartermijn. Zo wordt door de aanvrager reeds een proportionele maximale bewaartermijn ingevoerd, dat enkel verlengd wordt wanneer bepaalde criteria vervuld zijn. Dit creëert bovendien een controlemechanisme m.h.o. juistheid van de gegevens en het toezicht op de noodzakelijkheid van de verdere bewaring t.a.v. doeleinden van het **waarborgen van het medische welzijn van een donorkind (en diens nakomelingen)** en de **traceerbaarheid van genetische anomalieën**. Dit eerbiedigt ook de rechtspraak van het Hof van Justitie, dat meermaals gesteld heeft dat gegevens *“niet langer worden bewaard dan voor de verwezenlijking van de doeleinden waarvoor zij worden verzameld of vervolgens worden verwerkt, noodzakelijk is. De gegevens moeten dus worden uitgewist wanneer deze doeleinden zijn bereikt.”*³⁸
125. De aanvrager wordt op gewezen dat naast de twee voormelde doeleinden, ook voor de overige doeleinden die uit het Ontwerp voortvloeien, een gedifferentieerde maximale bewaartermijn dient te worden vastgelegd.
126. Terzake wordt benadrukt dat zelfs als dezelfde maximale bewaartermijn beoogd wordt, een maximale bewaartermijn van 100 jaar niet toegeënt kan worden voor de andere doeleinden.
127. Zo is een maximale bewaartermijn van 100 jaar in het kader van het realiseren van een recht op informatie betreffende afkomst, niet noodzakelijk na het overlijden van het donorkind. Dit geldt temeer nu het Ontwerp geen vermelding maakt van nakomelingen en zelfs indien dat wel het geval zou zijn, strekt deze bewaartermijn zich niet uit tot familieleden in de tweede graad, zoals bijvoorbeeld identificerende gegevens van genetische grootouders, bij ID-donatie.
128. Evenmin draagt een bewaartermijn van 100 jaar bij aan het waarborgen van het psychologische welzijn van een donorkind of aan het aanbieden van een psychosociale begeleiding, nu de bepalingen uit het Ontwerp beperkt zijn tot donorkinderen, wensouders en de donor zelf, en niet de nakomelingen. De aanvrager kan zich voor het vaststellen van de maximale bewaartermijn inspireren van de in rdnr. 124 aanbevolen trapsgewijze methodiek.

³⁸ HvJ 7 mei 2009, nr.-553/07, *Rijkeboer*, ECLI:EU:C:2009:293, 33.

129. Het geheel in acht genomen, komt de Autoriteit tot het besluit dat **de noodzakelijkheid van een maximale bewaartermijn van 100 jaar niet aangetoond is**, en dat een **dergelijke termijn disproportioneel is t.a.v. de vooropgestelde doeleinden en in bepaalde gevallen zelfs in strijd is met het verbod op bewaring**, maar bovendien ook bij gebrek aan vermelding in het Ontwerp niet overeenstemt met het legaliteitsbeginsel.
130. Terzake is **het aan de aanvrager om te opteren voor een proportionele en evenredige maximale bewaartermijn, die niet alleen rekening houdt met de aard van de gegevens, maar ook in acht neemt dat de bewaartermijn van gegevens steeds beoordeeld moet worden in het licht van de noodzakelijkheid van de beoogde doeleinden**. Bijgevolg dient een aangepast bewaarbeleid of gedifferentieerde bewaarsystematiek te worden voorzien

OM DEZE REDENEN,

Is de Autoriteit van oordeel dat:

1. Het Ontwerp aangepast dient te worden, rekening houdend met de aanbevelingen – bevestigen, preciseren, aanvullen – zodat de diverse doeleinden daarin uitdrukkelijk en welbepaald geformuleerd worden (**rdnrs. 22-36**);
2. Met betrekking tot nieuwe bepalingen 35 en 64, dat respectievelijk huidige bepalingen 35 en 64 wet MBV vervangen, in het Ontwerp, te specificeren wat "*medische gegevens die van belang kunnen zijn voor de gezonde ontwikkeling van het kind en diens eventuele nakomelingen.*" Hierbij is het essentieel dat het Ontwerp zelf ook stipuleert dat het gaat om pertinente informatie en niet het gehele medische dossier (**rdnrs. 43, 56**);
3. In het Ontwerp uitdrukkelijk stipuleren dat nakomelingen toegang mogen verzoeken tot de voor hen relevante medische gegevens die cruciaal zijn voor een gezonde ontwikkeling (**rdnr. 44**);
4. In het Ontwerp uitdrukkelijk moet worden bepaald dat de medische gegevens voor de bekendmaking van de identiteit van de donor, geen identificerende gegevens mogen uitmaken (**rdnr. 46**);
5. In de mate dat de aanvrager toegang tot de medische gegevens mogelijk wilt maken zonder leeftijdsdrempel, dient dit klaarblijkelijk uit het Ontwerp volgen. Terzake moet nieuw artikel 36 en nieuw artikel 65 aangepast worden, zodat de leeftijdsdrempel van 16 jaar niet toepasselijk is voor medische gegevens (**rdnr. 46**);

6. Met betrekking tot de niet-identificerende gegevens (nieuw artikel 35 en 64) in het Ontwerp een definiëring te voorzien en een duidelijk kader uitwerken zodat klaarblijkelijk uit het Ontwerp voortvloeit wat de aard, de omvang en de reikwijdte van de geverge gegevens is; minstens in de Memorie van Toelichting, de aanvullende uitleg betreffende de categorieën en de voorbeelden op te nemen; in het Ontwerp te specificeren welke de referteperiode is, *in casu*, zoals de aanvrager aangeeft op het moment van de donatie en welke gegevens door de fertiliteitscentra dan wel de donor vastgesteld worden (**rdnrs. 48-52 en 56**);
7. Het Ontwerp uitdrukkelijk moet definiëren wat begrepen wordt onder "identificerende gegevens". In het bijzonder dienen alle onderdelen die hieronder vallen uitdrukkelijk vermeld te worden, rekening houdend met de bemerkingen betreffende het rijksregisternummer (**rdnrs. 54-56**);
8. De aanvrager uitdrukkelijk moet bepalen welke andere gegevens dan deze beschreven in nieuw artikel 35, §2, bedoeld worden met de formulering van nieuw artikel 35, §2 dat naar artikel 26 van huidig wet MBV verwijst. Indien geen andere gegevens bedoeld worden, dient de zinsnede "*met inbegrip van de informatie die noodzakelijk is voor de toepassing van artikel 26, wordt door het fertiliteitscentrum overgemaakt aan de Commissie Donorgegevens*" aangepast te worden in het Ontwerp (**rdnrs. 64-66**);
9. Nieuw artikel 64, §2, dat verwijst naar artikel 26 wet MBV, aangepast moet worden zodat naar de correcte bepaling voor gameten, *in casu*, artikel 55 wet MBV (**rdnr.67**);
10. De aanvrager in het Ontwerp uitdrukkelijk moet specificeren welke gegevens van de donorkinderen verwerkt zullen worden (**rdnrs. 68-69**);
11. Indien het oogmerk van de aanvrager erin bestaat om toegang tot de medische gegevens te verschaffen aan de nakomelingen, dit uitdrukkelijk bepaald moet worden in het Ontwerp (**rdnr. 70**);
12. Wat betreft de doorgifte van de gegevens in nieuw artikel 36, §1 en nieuw artikel 65 op het moment van de keuze voor een donortype, dient de aanvrager een doeleinde te voorzien dat gepast, noodzakelijk en proportioneel is, rekening houdend met de bemerkingen (**rdnrs. 72-76**);
13. Leemte in het Ontwerp betreffende de doorgifte van gegevens aan geneesheren aanvullen (**rdnr. 82**);
14. Het Ontwerp aangevuld moet worden zodat gespecificeerd wordt welke gegevens exact het voorwerp uitmaken van de doorgifte aan donorkinderen, zonder dat het

rijksregisternummer of de woonplaats van de donor hieronder kunnen ressorteren (**rdnrs. 84-88**);

15. Bij voorkeur in het Ontwerp verduidelijkt moet worden of 'een relationele band creëren' één van de oogmerken van de aanvrager is (**rdnrs. 89-91**);
16. De aanvrager maatregelen dient te voorzien bovenop de reeds bestaande die bijdragen tot een proportionele balans in de belangen van de diverse partijen – het betreft de mogelijkheid tot omkeerbaarheid van anonimiteit op verzoek van een donorkind geboren onder het nieuwe aangepaste regime van anonieme donatie, invoeren van een uitdrukkelijke voorafgaande informatieplicht, invoeren van een uitdrukkelijke voorafgaandelijke schriftelijke toestemming met de niet-anonieme donatie, de doorgifte van gegevens aan de Commissie Donorgegevens en donorkinderen, een bepaling dat een kennisgeving regelt van het voornemen om identificerende gegevens door te geven aan donorkinderen, mogelijkheid om bezwaar aan te tekenen tegen bekendmaking (**rdnrs. 93-110**);
17. Er nauwkeuriger verduidelijkt moet worden in het Ontwerp welke materies exact in acht genomen worden. In het bijzonder welke expertise en/of competenties de leden dienen te hebben (**rdnrs. 111-113**);
18. Het Ontwerp moet voorzien in overgangsmaatregelen (**rdnr. 114**);
19. Dat het Ontwerp uitdrukkelijk moet voorzien in de wijze van doorgifte rekening houdend met de aanbevelingen uit advies 140/2025 (**rdnr. 115**);
20. Uitdrukkelijk moet worden vermeld wie de verwerkingsverantwoordelijke is, en waar toepasselijk ook expliciet verwijzen naar wie de gezamenlijke verwerkingsverantwoordelijken zijn (**rdnrs. 116-119**);
21. Wat betreft de maximale bewaartermijn, er een proportionele trapsgewijze maximale bewaartermijn ingevoerd moet worden dat differentieert tussen enerzijds de vooropgestelde doeleinden en anderzijds het soort gegevens dat verwerkt wordt (**rdnrs. 121-130**)

Voor de Autorisatie- en Adviesdienst,
(get.) Alexandra Jaspar, Directeur